

הישן תחת המטה פרק שני סוכה

כו.

עין משפט נר מצוה

לד א מיי פ"ד מהל'
ק"ש הלכה א סמג
עשין יט טוש"ע א"ח סי'
ע ספק ג'
לד ב טוש"ע א"ח סי' ט'
ט"ף ח'
לו ג מיי פ"ו מהלכות
סוכה הלכה ד סמג
עשין מג טוש"ע א"ח סי'
מג ט ספק ח'
לד ד מיי ע"ס טוש"ע ע'
ט"ף ט'
לח ה ו מיי ע"ס טוש"ע
ז ע ספק י'
לח ז ח מיי ע"ס הלכה ז
ט טוש"ע ע"ס ע"י ג'
ט ו מיי ע"ס טוש"ע ע'
ט"ף ז'
מא י ב מיי ע"ס הלכה
ו סמג עשין מג
טוש"ע א"ח סי' תל"ט
ט"ף ח'
מב מ ג מיי פ"ד מהל'
תפילין הלכה טו טו
סמג עשין כ טוש"ע א"ח
סי' מד'
מג ט טוש"ע א"ח סי' מ'
ט"ף ט':

לעני רש"י
ציציל"ש (ציציל"ש).
יתושים.
מורשיל"ש. מלאו הפה.

רבינו חננאל (המשך)
ורגלא, הונו גנו ארקא
וגהרא, אמרי און שלוחי
מצוה און ופטרין, ת"ר
שומר העיר ביום, פטורין
מן הסוכה ביום וחייבין
בלילה, שומרי העיר
בלילה, פטורים מן הסוכה
בלילה וחייבין ביום,
שומרי גנות ופרדסים,
פטורים ביום ובלילה.
חולין ומשמשתין פטורין
מן הסוכה, ת"ר לא חולה
שיש בו סכנה אלא אפי'
חולה שאין בו סכנה, ואפי'
חש בעיניו או בראשו,
וכן הלכה, ואסיקא חולה,
הוא ומשמשתיו פטורים
מן הסוכה, אבל המצטער הוא
לכדו פטור, ואפי' אינו
מצטער אלא משום בקי,
או משום סירחא וכיוצא
בה, פטור, וכל שכן אם
מצטער בדבר שלמעלה
מאלו, כמה היא אכילת
עראי ששנינו שאוכלין
חוץ לסוכה, בר יוסף אמר
שתיים וששל לגימות, אבי
אמר כדטעים בר בי רב
מדי ועייל לבלה, תני חדא
ישן אדם בתפילין שינת
עראי אבל לא שינת קבע,
ולא עראי, ובגמרא להו
סודרא עליהו, לא קבע
ולא עראי, ובגמרא להו
בדיים, תניא הישן בתפילין
וראה קרי, אוהון ברצועה

א) לפי שיש' ובר' הגי'
פטורין מק"ש, ואלו דעים'
פל כדכתיב דכינו וקל' י"ל
ע"פ דכינו המופ' ד"ה מתן
הדיק.

חתן פטור מקריאת שמע. לטריד ושאר בני חופה חייבין לית לכו להני מנאי העוסק בצנזורה פטור מן המצוה כדפירש בקונט' וקשיא דאי לית לכו א"כ יתחייב חתן בצנזורה ומשמע דמתן פטור יומר מת"ק לכך נראה דקסבר חתן אין יכול לכיין דעתו כלל אפי' בצנזורה לראשון אבל שער בני חופה יכולין לכיין ואקריאת שמע לצוהיה קאי וצנזורה אחריני מודי לת"ק: **ומבבל מצות האמורות בתורה.** מאי דליטריך למיחשב הני אגב דחשבינהו צברייתא קמייתא: **הורב"ב דרבים ביום.** כל זה נפקא מתשבו כעין מדורו שחש אדם צנזורה אינו נמנע מללכת לדרכו וכן מצטער לפטרו לעיל מן הסוכה היינו מתשבו כעין מדורו דאין אדם דר בצנזורה שמתשבו: **וחייבין בלילה.** כשחש לן צלילה צייטשבו: **פרצתה קוראה** אגב. לכו משום דלית ליה לרצה דרשה דתשבו כעין מדורו דצרייתא היא לקמן צפיקין (דף כח:):

ואפילו צו שפניו. אע"פ שאין זו סכנת עין דסכנת אבר כסכנת נפשות אפילו לחלל עליו את השבת כדמוכח פרק אין מעמידין (ע"ז דף קכח). גזי עין שמרדה: **משום** בקי. ואע"פ שצפיק (דף יב). דרש רבה בר

רב הונא מותר לישן צבילת סתנים אע"פ שיש לה גג וע"פ שגזוהיה עשרה לין הלכה (כ) (כרעה) כדפירשתי סס: **תרתני (או) תלת.** פירש בקונט' שמים או שלש פעמים יתן למוך פיו מורשיל"ש צלע"ו ויש ספרים שכתבו צהן תרתי תלת ציעי והכל אחד כדמוכח לקמ"ץ גזי לימא מיהו תיזביתא דרזי יוסף ואזכי דשיעור צית הצלעה כצ"ה וצנזוף מסתק כדטעים נורבא מרענין ואזיל לכלה זזה מלא פיו דהיינו כצ"ה ושיעור זה דוקא צפת דפירי לאו צעו סוכה כדמסקי פרק בתרא דיומא (דף עט: וש) דקבע דידכו ככילת עראי דפת: **אבל שינת קבע** א"א. והא דלמרי פרק צמה טומנין (שבת דף מט: וש) תפילין לריכין אומר נקי כאלשע צעל כנפיש ואמר אבי שלא יפיח צהן ורצה אמר שלא ישן צהן לאו דשרי אצ"י לישן דהא אסר אצ"י גופיה הכא אלא קסבר אע"פ שאינו זהיר צשינה כאלשע מניחין כיון דזהיר שלא יפיח דשינה גופיה אינה אלא גזרה שמה יפיח: **הישן בתפילין.** ממוך הלשון משמע דרזי יעקב שרי אפי' שינת קבע דאי לאו הכי צמאי פליגי וי"ל דכולהו מודו צשינת קבע דאסיר ופליגי צמילתיה דרזי נתן דבסמך דשרי לישן בתפילין ציוס שאין דרכו לישן שינת קבע וצלילה חולץ אפילו לשינת עראי דלמא ממליך ישן שינת קבע וש' יעקב לא חייש דלמא ממליך:

נטלו
אלא אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן ב' במניח ראשו בין ברכיו עסקינן רבא אמר אין קבע לשינה תני חדא ישן אדם בתפילין שינת עראי אבל לא שינת קבע ותניא אידך בין קבע בין עראי ותניא אידך לא קבע ולא עראי לא קשיא א"הא דנקיט להו בידיה הא דמנחי ברישיה הא דפריס סודרא עלויה וכמה שינת עראי תני רמי בר יחזקאל כדי הילוך מאה אמה תניא נמי הכי הישן בתפילין ורואה קרי אוחזו ברצועה ואינו

משום ר' שילא אמרו חסן פטור. מקריאת שמע לטריד ושאר בני חופה חייבין ולית לכו להני מנאי העוסק בצנזורה פטור מן המצוה: **מריבין.** הלוקחין מהן כדי למכור ולהמליץ לרצ"ח להס: **מוכרי סבלה.** לצי"ת: **הולכי דרכים ציוס פטורין מן הסוכה ציוס.** דמתיב צבוקות תשבו) כעין ישיבת ביתו כסס של השנה אינו נמנע מלכת צדוך בצמורה כך כל ימות המג שאליו יוס טוב לא הנריכו הכתוב למנוע: **הולכים לדבר מצוה פטורין ציוס וצלילה.** אף על פי שאין הולכין אלא ציוס ומשום דטורודים ודוגדים צמחצבת המצוה וצמיקיניה פטורין מן המצוה: **שנויה מצוה און.** שצאנו לשימוע הדרשה ולהקביל פני ריש גלותא: **ארקתא.** על שפת הנהר: **שומרי גנות ופרדסין.** אין זזין משס: **ענין סודרו.** כדך שהוא דר כל השנה צציתו הוקיקמו מורה להניח דירתו ולדור כאלן בסוכה עם מנוטויו וכלי תשמישו ומנעוטיהו חיה אינו יכול להציאן שם מפני העורח: **פרצה קוראה לגנב.** משל הדיוט הוא ואף כאלן הגנב רואה אותו יושב בצבוקה צלילה והוא נכנס וגונב הפירות לרוח אחרת: **כריא דפירי.** כרי של פירות שהוא תמיד לפניו ויכול לשומרן ואין כאלן פרצה קוראה לגנב: **רזי יוסי צריכי.** יוסי החכם חריף צנדורו והוא ר' יוסי צ' חלפתא: **למנא צצילתא.** ואע"פ שיש לה גג וגזוהיה עשרה והי חללו חון לגנב: **משום בקי.** צצילתא: **סרחא דגריגישא.** קרקע צנה שהיו טחין זה קרקעית הסוכה: **מצטער.** שהסוכה מצטרפת: **מרי או תלה.** שמים או שלש פעמים יתן למוך פיו מורשיל"ש: **כדטעים צר צי רי ועייל לבלה.** צצוקר כשהולכין לצי המדרש ודוגל שמה ימשכו השמנועות וטועם מלא פיו ושותה: **ירדס.** שמה מתפטנו שניה וישן קבע: **אכל לא שנית קבע.** שמה יפיח צהן: **מוסר שינטו לאחר.** אומר לחברו אם ארדס העיריני: **עריכין עריכה לריך.** שמה אף הוא ירדס וישן: **ציוס צריכו.** דודאי לא ירדס: **רצה און.** לשמא ירדס לא חיישין הלכך בתפילין שרי וסוכה היינו טעמא דאסור שינת עראי לפי שאין קבע לשינה ואין זה חילוק בין קבע לעראי לענין סוכה שאין אדם קוצע עצמו לשינה שפעמים שאינו אלא מנמנס מנעט ודיו צכך הלכך זו היא שינתו וגזי תפילין דטעמא שמה יפיח צהן ולא משום אסור שינה צצייס פורתא לא אחי לדי הפחה: **דנקיט להו צצידיה.** לא קבע ולא עראי שמה יפלו מידו: **דמנחי צצישוי.** עראי מותר וקבע אסור שמה יפיח: **דפריס סודרא עלויה.** הניחם אכל מרלשותו בין קבע בין עראי דלא נתנה תורה למלאכי שרת: **וראה קרי.** ריך ללקן מרלשו צעוד הקי עליו: ולא

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה משום בקי וכו' מכלל כן כדפירשתי:

מוסר רש"י

שלוחי מצוה און. להקביל פני רלש גולה, דחייב אדם להקביל פני רכו כנגל ופטרין, כדמין שלוחי מצוה שפירשתי מן הסוכה (לעיל ד' ט' כדטעים בר בי רב). דהיינו צצילה אכל הנאלץ צצילת חמת היה, כדלמריך צ' תמל דיומא (פ). מכלל אכלו אשר יאכל (לקמן כ:).

רבינו חננאל

משום ר' שילא אמרו, חסן פטור, וכל השושבינין וכל בני החופה חייבין. תניא ר' חנניה בן עקיבא אומר (מוכרי) (יחובין) ספרים תפילין ומזוזה הן ותגריהן ותגרי תגריהן, וכל העוסקים במלאכה שמים, לאחויי מוכרי חבלה, ח) שחייבין בקריית שמע, ופטורין מן החפלה ומן התפילין, ומכל מצות האמורות בתורה, לקיים דברי ר' יוסי הגלילי דאמר העוסק במצוה פטור מן המצוה. ת"ר הולכי דרכים ביום, פטורים מן הסוכה ביום וחייבין בלילה. הולכי דרכים בלילה, פטורים בלילה וחייבים ביום, הולכי לדבר מצוה פטורים ביום ובלילה, כדרב חסדא ורבה בר בר הונא, הו אתו לשבחה